

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a cincea)

21 decembrie 2023*

„Recurs – Acțiune în despăgubire – Operațiuni de concentrare între întreprinderi – Decizie a Comisiei Europene prin care operațiunea de concentrare este declarată incompatibilă cu piața internă și cu funcționarea Acordului privind SEE – Anularea deciziei pentru viciu de procedură – Răspunderea extracontractuală a Uniunii Europene – Legătură de cauzalitate”

În cauza C-297/22 P,

având ca obiect un recurs formulat în temeiul articolului 56 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, introdus la 3 mai 2022,

United Parcel Service, Inc., cu sediul în Atlanta, Georgia (Statele Unite), reprezentată de F. Hoseinian, avocat, W. Knibbeler, A. Pliego Selie, F. Roscam Abbing și T. van Helfteren, avocat, și A. Ryan, solicitor,

recurentă,

cealaltă parte din procedură fiind:

Comisia Europeană, reprezentată de P. Berghe, M. Farley și N. Khan, în calitate de agenți,

pârâtă în primă instanță,

CURTEA (Camera a cincea),

compusă din domnul E. Regan, președinte de cameră, domnul K. Lenaerts, președintele Curții, îndeplinind funcția de judecător al Camerei a cincea, și domnii Z. Csehi (raportor), M. Ilešič și I. Jarukaitis, judecători,

avocat general: domnul A. M. Collins,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatului general,

pronunță prezenta

* Limba de procedură: engleza.

Hotărâre

- 1 Prin recursul formulat, United Parcel Service, Inc. (denumită în continuare „UPS”) solicită anularea Hotărârii Tribunalului Uniunii Europene din 23 februarie 2022, United Parcel Service/Comisia (T-834/17, denumită în continuare „hotărârea atacată”, EU:T:2022:84), prin care acesta a respins acțiunea sa întemeiată pe articolul 268 TFUE având ca obiect repararea prejudiciului pe care l-ar fi suferit ca urmare a nelegalității Deciziei C(2013) 431 a Comisiei din 30 ianuarie 2013 prin care o concentrare a fost declarată incompatibilă cu piața internă și cu funcționarea Acordului privind SEE (cazul COMP/M.6570) – UPS/TNT Express) (denumită în continuare „decizia în litigiu”).

Cadrul juridic

- 2 Articolul 7 din Regulamentul (CE) nr. 139/2004 al Consiliului din 20 ianuarie 2004 privind controlul concentrărilor economice între întreprinderi (JO 2004, L 24, p. 1, Ediție specială, 08/vol. 1, p. 201), intitulat „Suspendarea concentrărilor”, prevede la alineatul (1):

„O concentrare cu dimensiune comunitară astfel cum este definită la articolul 1 sau care trebuie examinată de către Comisi[a Europeană] în temeiul articolului 4 alineatul (5) nu se pune în aplicare nici înainte de notificare și nici înainte de a fi declarată compatibilă cu piața comună în temeiul unei decizii adoptate în conformitate cu articolul 6 alineatul (1) litera (b), articolul 8 alineatul (1) sau (2) sau pe baza unei prezumții în conformitate cu articolul 10 alineatul (6).”

- 3 Articolul 10 din acest regulament, intitulat „Termenele pentru inițierea procedurii și pentru decizii”, prevede la alineatul (5):

„În cazul în care Curtea de Justiție adoptă o hotărâre care anulează, integral sau parțial, o decizie a Comisiei care trebuie să respecte un termen prevăzut de prezentul articol, concentrarea este reexaminată de către Comisie în vederea adoptării unei decizii în temeiul articolului 6 alineatul (1).

Concentrarea se reexaminează având în vedere situația actuală de pe piață.

Părțile care efectuează notificarea transmit o nouă notificare sau completează notificarea originală, fără întârziere, în cazul în care notificarea originală devine incompletă din cauza modificărilor care au intervenit în condițiile de pe piață sau în informațiile furnizate. În cazul în care nu există astfel de modificări, părțile confirmă acest lucru fără întârziere.

Termenele prevăzute la alineatul (1) încep să curgă din ziua lucrătoare următoare zilei în care se primesc informațiile complete printr-o nouă notificare, o notificare cu completări sau o confirmare în sensul celui de-al treilea paragraf.

Al doilea și al treilea paragraf se aplică, de asemenea, în cazurile menționate la articolul 6 alineatul (4) și articolul 8 alineatul (7).”

Istoricul litigiului

4 Istoricul litigiului, astfel cum reiese din cuprinsul punctelor 1-13 din hotărârea atacată, este următorul:

„1 În Spațiul Economic European (SEE), [UPS] și TNT Express NV (denumită în continuare «TNT») sunt două societăți prezente pe piețele serviciilor internaționale de curierat expres pentru livrarea coletelor mici.

2 La 26 iunie 2012, Comisia Europeană a publicat un anunț de notificare prealabilă a unei concentrări (cazul COMP/M.6570 – UPS/TNT Express) (JO 2012, C 186, p. 9) [...]

3 La 11 ianuarie 2013, Comisia a informat UPS că intenționa să interzică operațiunea de concentrare proiectată între ea și TNT.

4 La 14 ianuarie 2013, UPS a publicat această informație prin intermediul unui comunicat de presă.

5 [...]

6 La 30 ianuarie 2013, Comisia a adoptat [decizia în litigiu]. Comisia a apreciat că operațiunea de concentrare dintre UPS și TNT ar reprezenta un obstacol semnificativ în calea concurenței efective pe piața serviciilor în cauză în 15 state membre, și anume în Bulgaria, în Republica Cehă, în Danemarca, în Estonia, în Letonia, în Lituania, în Ungaria, în Malta, în Țările de Jos, în Polonia, în România, în Slovenia, în Slovacia, în Finlanda și în Suedia.

7 Prin comunicatul de presă din aceeași zi, UPS a anunțat că renunța la operațiunea de concentrare proiectată.

8 La 5 aprilie 2013, UPS a sesizat Tribunalul cu o acțiune în anulare a deciziei în litigiu, înregistrată cu numărul T-194/13, și cu o cerere de procedură accelerată, care a fost respinsă de Tribunal.

9 La 7 aprilie 2015, FedEx Corp. a anunțat o ofertă de cumpărare a TNT.

10 La 4 iulie 2015, Comisia a publicat un anunț de notificare prealabilă a unei concentrări (cazul M.7630 – FedEx/TNT Express) (JO 2015, C 220, p. 15), privind operațiunea prin care FedEx trebuia să achiziționeze TNT.

11 La 8 ianuarie 2016, Comisia a adoptat Decizia privind declararea unei concentrări ca fiind compatibilă cu piața internă și cu funcționarea Acordului privind SEE (cazul M.7630 – FedEx/TNT Express), al cărei rezumat a fost publicat în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* (JO 2016, C 450, p. 12), privind operațiunea dintre FedEx și TNT.

12 Prin Hotărârea din 7 martie 2017, United Parcel Service/Comisia (T-194/13, EU:T:2017:144), Tribunalul a anulat decizia în litigiu.

13 La 16 mai 2017, Comisia a introdus recurs împotriva Hotărârii din 7 martie 2017, United Parcel Service/Comisia (T-194/13, EU:T:2017:144), pe care Curtea l-a respins prin Hotărârea din 16 ianuarie 2019, Comisia/United Parcel Service (C-265/17 P, EU:C:2019:23).”

Procedura în fața Tribunalului și hotărârea atacată

- 5 Prin cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 29 decembrie 2017, UPS a introdus o acțiune având ca obiect, în primul rând, repararea prejudiciului în cuantum de 1,742 miliarde de euro pe care l-ar fi suferit ca urmare a nelegalității deciziei în litigiu și, în al doilea rând, acordarea unei compensații pentru taxele care vor fi percepute pentru despăgubirea acordată.
- 6 Potrivit cererii introductive, pretinsul prejudiciu de 1,742 miliarde de euro se compunea după cum urmează:
 - 131 de milioane de euro corespunzând valorii nete a pierderii suferite de UPS ca urmare a despăgubirii pentru denunțare inversate (200 de milioane de euro brut), care este plătită TNT în temeiul acordului de fuziune, pentru neexecutarea operațiunii;
 - peste 1 638 de milioane de euro reflectând valoarea netă după impozitare a sinergiilor de costuri, pierdute în urma a interzicerii operațiunii;
 - peste 2,4 milioane de euro, corespunzând cheltuielilor de judecată suportate de UPS (3,7 milioane de euro brut) pentru intervenția în operațiunea FedEx/TNT;
 - mai puțin de 29 de milioane de euro reprezentând cheltuieli legate de operațiune evitate (44,2 milioane de euro brut).
- 7 Prin hotărârea atacată, Tribunalul a respins acțiunea formulată de UPS.
- 8 În primul rând, în ceea ce privește nelegalitățile rezultate din încălcarea drepturilor procedurale, Tribunalul a statuat, *primo*, la punctele 94 și 123 din hotărârea atacată, că încălcarea dreptului la apărare al UPS ca urmare a lipsei comunicării de către Comisie a versiunii finale a modelului econometric fusese deja constatată în mod definitiv prin Hotărârea din 7 martie 2017, United Parcel Service/Comisia (T-194/13, EU:T:2017:144, punctele 221 și 222), care dobândise autoritate de lucru judecat în urma respingerii recursului Comisiei prin Hotărârea din 16 ianuarie 2019, Comisia/United Parcel Service (C-265/17 P, EU:C:2019:23). Potrivit Tribunalului, această nerespectare a dreptului la apărare al UPS constituie, din partea Comisiei, o încălcare suficient de gravă a unei norme de drept al Uniunii care are ca obiect conferirea de drepturi particularilor.
- 9 *Secundo*, la punctul 143 din hotărârea atacată Tribunalul a respins ca nefondată argumentația UPS potrivit căreia Comisia ar fi încălcat de asemenea drepturile procedurale ale UPS în cadrul analizei creșterilor în eficiență pentru motivul că aceasta nu ar fi comunicat criteriile de evaluare a creșterilor respective.
- 10 *Tertio*, în ceea ce privește pretinsa încălcare a drepturilor procedurale întemeiată pe necomunicarea anumitor documente confidențiale ale FedEx, Tribunalul a considerat la punctele 172 și 182 din hotărârea atacată că aceasta nu era dovedită.
- 11 În al doilea rând, în ceea ce privește nelegalitățile invocate ce rezultă din pretinsele erori referitoare la aprecierea pe fond a operațiunii de concentrare, Tribunalul a arătat, *primo*, la punctul 228 din hotărârea atacată, după ce a evaluat comparativ interesele în cauză, că neregularitățile invocate de UPS în raport cu modelul econometric al Comisiei nu erau suficient de grave pentru a putea angaja răspunderea extracontractuală a Uniunii.

- 12 *Secundo*, la punctul 289 din hotărârea atacată Tribunalul a concluzionat că UPS nu a reușit să demonstreze existența unor erori în aprecierea caracterului verificabil al creșterilor în eficiență invocate care să fie susceptibile să angajeze răspunderea extracontractuală a Uniunii.
- 13 În al treilea rând, în ceea ce privește existența unei legături de cauzalitate între nelegalitatea rezultată din lipsa comunicării modelului econometric și cele trei prejudicii invocate a căror reparare era solicitată de UPS ca urmare a imposibilității de a pune în aplicare operațiunea de concentrare avută în vedere, Tribunalul a constatat mai întâi la punctul 343 din hotărârea atacată că se impunea respingerea cererii de reparare a prejudiciului privind cheltuielile legate de participarea acesteia la procedura de control al operațiunii dintre FedEx și TNT.
- 14 În continuare, la punctul 350 din hotărârea atacată, Tribunalul a statuat că, întrucât plata de către UPS a unei despăgubiri pentru denunțare de 200 de milioane de euro în beneficiul TNT decurge direct din acordul dintre aceste două întreprinderi, nu s-a dovedit că încălcarea drepturilor procedurale ale UPS sau celelalte încălcări pe care le invocă reprezentau cauza sa determinată.
- 15 În sfârșit, în ceea ce privește prejudiciul legat de beneficiul nerealizat suferit de UPS din cauza imposibilității de a pune în aplicare operațiunea de concentrare avută în vedere, Tribunalul a apreciat, *primo*, la punctul 353 din hotărârea atacată că cererea UPS trebuia interpretată ca având ca obiect nu despăgubirea pentru pierderea șansei de a realiza operațiunea respectivă, ci despăgubirea pentru pierderea certă a sinergiilor de costuri. Or, întrucât doar în răspunsul la întrebările Tribunalului UPS indicase că cererea de despăgubire includea, într-un anumit mod, o pierdere de șansă, Tribunalul a considerat că acest nou capăt de cerere privind prejudiciul fusese prezentat tardiv și, în consecință, era inadmisibil.
- 16 *Secundo*, la punctele 355 și 358 din hotărârea atacată, Tribunalul a arătat că UPS nici nu demonstrase, nici nu furnizase elementele care permiteau să se concluzioneze, cu certitudinea necesară, că erorile de concepție invocate în privința modelului econometric reținut erau suficiente pentru a invalida întreaga analiză economică a operațiunii de concentrare avute în vedere și constatarea unui obstacol semnificativ în calea concurenței efective. La punctele menționate din hotărârea atacată Tribunalul a considerat de asemenea că nu se poate concluziona că încălcarea dreptului la apărare a avut un impact decisiv asupra rezultatului procedurii de control al operațiunii proiectate.
- 17 *Tertio*, la punctul 365 din hotărârea atacată, Tribunalul a concluzionat că, întrucât UPS a renunțat la proiectul său de achiziționare a TNT începând de la 14 ianuarie 2013, chiar dacă se presupune că neregularitatea săvârșită de Comisie la adoptarea deciziei în litigiu ar fi putut cauza UPS un beneficiu nerealizat, faptul că această întreprindere a renunțat la operațiunea proiectată din momentul anunțării deciziei în litigiu avusese ca efect ruperea oricărei legături directe de cauzalitate între această neregularitate și prejudiciul invocat.
- 18 La punctul 371 din hotărârea atacată, Tribunalul a concluzionat că nu s-a dovedit că încălcarea drepturilor procedurale ale UPS sau celelalte încălcări invocate de aceasta din urmă sunt cauza determinată a pretinsului său beneficiu nerealizat și că, prin urmare, se impunea respingerea cererii de despăgubire a acestui prejudiciu.

Concluziile părților în fața Curții

19 UPS solicită Curții:

- anularea hotărârii atacate;
- acordarea către UPS a unei despăgubiri majorate cu dobânzile aplicabile pentru prejudiciul suferit, astfel cum s-a solicitat în primă instanță, în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 340 TFUE;
- cu titlu subsidiar, trimiterea cauzei Tribunalului spre rejudecare și
- obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată efectuate în prezenta procedură și în procedura care s-a aflat pe rolul Tribunalului.

20 Comisia solicită Curții:

- respingerea recursului și
- obligarea UPS la plata cheltuielilor de judecată.

Cu privire la recurs

- 21 În susținerea recursului, UPS invocă șase motive. Primul motiv este întemeiat pe o eroare de drept pe care Tribunalul ar fi săvârșit-o, pe de o parte, considerând că erorile grave imputabile Comisiei în legătură cu modelul econometric utilizat de această instituție nu erau de natură să angajeze răspunderea extracontractuală a Uniunii și, pe de altă parte, concluzionând că nu există o legătură de cauzalitate cu prejudiciul invocat. Al doilea motiv este întemeiat pe o eroare de drept pe care Tribunalul ar fi săvârșit-o apreciind că despăgubirea pentru denunțare nu era recuperabilă întrucât fusese încheiată în mod voluntar. Al treilea motiv este întemeiat pe o eroare de drept pe care Tribunalul ar fi săvârșit-o statuând că legătura de cauzalitate dintre încălcarea gravă săvârșită de Comisie și prejudiciul legat de beneficiul nerealizat fusese întreruptă din cauza acțiunilor desfășurate de UPS ca urmare a deciziei în litigiu. Al patrulea motiv este întemeiat pe erori de drept pe care Tribunalul le-ar fi săvârșit considerând că Comisia dispunea de o marjă de apreciere pentru a accepta creșterile în eficiență, astfel încât aceasta nu ar fi săvârșit o eroare suficient de gravă în ceea ce privește aprecierea creșterilor în eficiență. Al cincilea motiv este întemeiat pe o eroare de drept pe care Tribunalul ar fi săvârșit-o statuând că UPS nu prezentase consilierului-auditor cererile solicitate referitoare la documentele FedEx. Al șaselea motiv este întemeiat pe o eroare de drept pe care Tribunalul ar fi săvârșit-o concluzionând că prejudiciul rezultat din pierderea șansei constituia un nou capăt de cerere privind prejudiciul și care, prin urmare, era inadmisibil.

Cu privire la al treilea motiv

Argumentația părților

- 22 Prin intermediul celui de al treilea motiv, care trebuie examinat în primul rând, UPS reproșează în esență Tribunalului că la punctele 364 și 365 din hotărârea atacată acesta a săvârșit erori de drept afirmând că acțiunile întreprinse de UPS în urma deciziei în litigiu avuseseră ca efect întreruperea legăturii de cauzalitate directe dintre încălcarea gravă săvârșită de Comisie și prejudiciul legat de beneficiul nerealizat suferit de UPS din cauza imposibilității de a pune în aplicare operațiunea de concentrare avută în vedere. Potrivit UPS, acțiunile pe care le-a întreprins au fost consecința directă a deciziei în litigiu.
- 23 UPS precizează, în primul rând, că, prin faptul că a concluzionat că UPS decisese să „abandoneze” concentrarea avută în vedere, Tribunalul a săvârșit o eroare de drept întrucât a ajuns la o concluzie eronată din punct de vedere juridic, întemeiată pe o interpretare vădit denaturată a probelor disponibile. Într-adevăr, UPS nu ar fi renunțat la proiectul său de achiziție, întrucât ar fi solicitat Tribunalului anularea deciziei în litigiu și ar fi solicitat admiterea cererii de judecare a cauzei potrivit procedurii accelerate. În plus, UPS s-ar fi angajat contractual să își mențină oferta atât timp cât Comisia nu o interzicea. Printr-un comunicat de presă din 14 ianuarie 2013, UPS ar fi informat piețele de capital că în ipoteza în care Comisia ar adopta efectiv o decizie de interzicere, ea s-ar afla în aceste condiții în incapacitatea juridică de a realiza oferta care ar expira în conformitate cu condițiile sale contractuale. Ulterior, la 30 ianuarie 2013, data deciziei în litigiu, UPS ar fi publicat un comunicat de presă care explică demersurile contractuale necesare efectuate în urma acestei decizii. În ceea ce privește aceste demersuri contractuale, Tribunalul nu ar putea reproșa UPS că a întreprins acțiunile impuse de articolul 7 din Regulamentul nr. 139/2004, care prevede că nu pot fi realizate concentrările care au fost interzise.
- 24 În al doilea rând, UPS arată că concluzia Tribunalului, potrivit căreia legătura de cauzalitate dintre eroarea gravă săvârșită de Comisie și prejudiciul legat de beneficiul nerealizat suferit de UPS din cauza imposibilității de a pune în aplicare operațiunea de concentrare avută în vedere a fost întreruptă deoarece nu depusese o a doua ofertă de achiziționare a TNT sau că nu lansase o ofertă concurentă ca reacție la cea a FedEx, este eronată și nu reflectă realitatea economică.
- 25 Astfel, *primo*, UPS nu ar fi avut niciun motiv să preconizeze un rezultat diferit întrucât, pe de o parte, procedura de anulare a deciziei în litigiu era încă pendinte, iar Comisia apăra cu fermitate legalitatea acestei decizii. Pe de altă parte, nu se poate impune niciunei părți să continue să notifice operațiunea în speranța de a obține în final aprobarea, independent de chestiunea dacă acest lucru era posibil în temeiul normelor în materia ofertelor publice de cumpărare, din punct de vedere comercial sau de altă natură.
- 26 *Secundo*, în afara faptului că această nouă ofertă nu ar fi fost aprobată sau că ar fi fost foarte puțin probabil să fie aprobată de autoritatea de reglementare financiară neerlandeză în temeiul reglementării neerlandeze în materia ofertelor publice de cumpărare, care impunea ca această autoritate să probeze un memoriu referitor la oferta publică de cumpărare înainte ca o parte să poată realiza această achiziție, UPS subliniază că este inexact și nerealist să se sugereze că putea lansa o ofertă revizuită înainte ca Tribunalul să anuleze decizia în litigiu.
- 27 *Tertio*, la momentul la care Tribunalul a anulat decizia în litigiu, TNT fusese achiziționată de FedEx și nu mai era posibil ca UPS să emită o ofertă pentru achiziționarea TNT. În aceste condiții, UPS ar fi fost de asemenea împiedicată să solicite Comisiei să continue evaluarea unei

oferte a UPS privind TNT. Tribunalul ar fi acceptat ca procedura să facă obiectul unui tratament prioritar, însă anularea ar fi survenit la mai mult de un an după achiziționarea TNT de către FedEx.

- 28 Comisia susține că al treilea motiv este în parte inadmisibil și în parte nefondat.

Aprecierea Curții

- 29 Trebuie amintit cu titlu introductiv că reiese dintr-o jurisprudență constantă că, atunci când Tribunalul a constatat sau a apreciat faptele, Curtea este doar competentă să exercite, în temeiul articolului 256 TFUE, un control asupra calificării juridice a acestora și asupra consecințelor juridice care au fost stabilite pe baza lor (Hotărârea din 14 octombrie 2021, NRWBank/SRB, C-662/19 P, EU:C:2021:846, punctul 35). Aprecierea faptelor nu constituie, așadar, cu excepția cazului denaturării elementelor de probă prezentate în fața Tribunalului, o chestiune de drept supusă ca atare controlului Curții (Hotărârea din 25 martie 2021, Deutsche Telekom/Comisia, C-152/19 P, EU:C:2021:238, punctul 68).
- 30 Atunci când invocă o denaturare a elementelor de probă de către Tribunal, recurentul trebuie, în temeiul articolului 256 TFUE, al articolului 58 primul paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene și al articolului 168 alineatul (1) litera (d) din Regulamentul de procedură al Curții, să indice cu precizie elementele care ar fi fost denaturate de acesta și să demonstreze erorile de analiză care, în opinia sa, ar fi condus Tribunalul la această denaturare. Pe de altă parte, potrivit unei jurisprudențe constante, o denaturare trebuie să reiasă în mod evident din înscrisurile din dosar, fără a fi necesară o nouă apreciere a faptelor și a probelor (Hotărârea din 10 noiembrie 2022, Comisia/Valencia Club de Fútbol, C-211/20 P, EU:C:2022:862, punctul 55 și jurisprudența citată).
- 31 O astfel de denaturare presupune că Tribunalul a depășit în mod vădit limitele unei aprecieri rezonabile a elementelor de probă. În această privință, nu este suficient să se arate că un document ar putea face obiectul unei interpretări diferite de cea reținută de Tribunal (Hotărârea din 28 ianuarie 2021, Qualcomm și Qualcomm Europe/Comisia, C-466/19 P, EU:C:2021:76, punctul 44, precum și Hotărârea din 16 februarie 2023, Comisia/Italia, C-623/20 P, EU:C:2023:97, punctul 128).
- 32 În speță, prin intermediul prezentului motiv, UPS nu reproșează Tribunalului că a procedat la o calificare juridică eronată a faptelor statuând, la punctul 365 din hotărârea atacată, că împrejurarea că UPS a renunțat la operațiunea de concentrare proiectată care viza achiziționarea TNT încă de la anunțarea deciziei în litigiu și, prin urmare, efectiv înainte ca FedEx să își anunțe oferta de cumpărare cu privire la aceasta din urmă constituie un act care a întrerupt legătura de cauzalitate directă dintre neregularitatea săvârșită de Comisie la adoptarea acestei decizii în litigiu și prejudiciul invocat. UPS reproșează în schimb Tribunalului că a denaturat elementele de probă statuând, la punctele 364 și 365 din hotărârea atacată, că renunțase la operațiunea respectivă.
- 33 În această privință, trebuie amintit că la punctele 364 și 365 din hotărârea atacată Tribunalul a arătat, în cadrul aprecierii sale suverane a faptelor, că UPS, prin intermediul primului comunicat de presă din 14 ianuarie 2013, a indicat în mod univoc că luase decizia de a renunța la operațiunea de concentrare avută în vedere cu TNT și, prin intermediul unui al doilea comunicat de presă din 30 ianuarie 2013, a anunțat retragerea ofertei sale privind TNT și decizia acestor două întreprinderi de a înceta acordul lor de fuziune. Tribunalul a constatat astfel în mod suveran că

UPS renunțase să achiziționeze TNT încă de la 14 ianuarie 2013 și că nu revenise niciodată asupra acestei renunțări, situație care ar fi demonstrată și de faptul că UPS nu a depus o nouă ofertă privind TNT după decizia în litigiu și nici nu a reacționat la oferta FedEx prin lansarea unei oferte concurente.

- 34 Or, este necesar să se constate că prin intermediul argumentației pe care o dezvoltă în susținerea prezentului motiv UPS se limitează să invoce o interpretare a documentelor, în speță comunicatele de presă din 14 și din 30 ianuarie 2013, și a împrejurărilor factuale ce le-au însoțit, care este diferită de cea reținută în hotărârea atacată, fără a demonstra că Tribunalul ar fi denaturat în această privință în mod vădit înscrisurile din dosar și ar fi depășit limitele unei aprecieri rezonabile a elementelor de probă concluzionând că UPS decisese să renunțe la operațiunea de concentrare în cauză. În această privință, trebuie de altfel să se arate că UPS nu reproșează Tribunalului că a săvârșit o denaturare atunci când a statuat la punctul 363 din hotărârea atacată că acordul de fuziune din 19 martie 2012 dădea UPS posibilitatea de a prelungi oferta acesteia privind TNT în eventualitatea unei declarații de incompatibilitate exclusiv la discreția sa.
- 35 În ceea ce privește argumentația invocată în acest context de UPS privind relevanța nedeplinirii unei a doua oferte de achiziționare a TNT sau a unei oferte concurente ca reacție la oferta FedEx, nici ea nu poate demonstra existența unei denaturări. Astfel, prin intermediul acestei argumentații, UPS, departe de a repune în discuție aprecierea factuală efectuată de Tribunal la punctul 365 din hotărârea atacată, potrivit căreia UPS nici nu a depus o a doua ofertă de achiziționare a TNT, nici nu a lansat o ofertă concurentă ca reacție la oferta FedEx, recunoaște exactitatea acestei aprecieri a faptelor, limitându-se să invoce împrejurări care justifică în opinia sa asemenea fapte.
- 36 În aceste condiții, al treilea motiv trebuie să fie respins ca nefondat.

Cu privire la al doilea motiv

Argumentația părților

- 37 Prin intermediul celui de al doilea motiv, UPS reproșează în esență Tribunalului că la punctele 346, 347 și 350 din hotărârea atacată a săvârșit o eroare de drept respingând existența unei legături de cauzalitate între eroarea suficient de gravă imputabilă Comisiei și despăgubirea pentru denunțare, pentru simplul motiv că această despăgubire fusese liber consimțită.
- 38 UPS susține mai întâi că, atunci când prejudiciul suferit de un particular este cauzat direct de o eroare suficient de gravă a unei instituții a Uniunii, răspunderea extracontractuală a Uniunii este angajată independent de faptul că actul cauzator de prejudiciu este un contract între particulari a cărui obligație subiacentă a fost încheiată înainte de săvârșirea acestei erori suficient de grave. UPS precizează în această privință că, dacă se urmează raționamentul Tribunalului, Uniunea nu ar fi niciodată răspunzătoare pentru prejudiciul suferit de particulari ca urmare a unei erori suficient de grave imputabile unei instituții în cazul în care particularii implicați ar fi stabilit în mod voluntar un raport contractual subiacent sau ar fi consimțit la acesta. Tribunalul ar ridica pretinsa voință și consimțământul liber al particularilor afectați de un act al unei instituții a Uniunii la nivelul unor elemente decisive care permit caracterizarea existenței unei legături de

cauzalitate. Cu toate acestea, articolul 340 TFUE nu ar exclude nicidecum din domeniul său de aplicare repararea prejudiciilor legate de acorduri contractuale între particulari care ar fi fost încheiate în mod voluntar și liber consimțit.

- 39 În continuare, potrivit UPS, deși existența unei despăgubiri pentru denunțare își are originea în acordul de fuziune din 19 martie 2012, situația este diferită în ceea ce privește plata acestei despăgubiri care, la rândul său, a fost declanșată prin decizia în litigiu. În această privință, prezenta cauză s-ar distinge de cea în care s-a pronunțat Hotărârea din 16 iulie 2009, Comisia/Schneider Electric (C-440/07 P, EU:C:2009:459). Astfel, în acea cauză, Schneider ar fi putut evita prejudiciul invocat dacă ar fi continuat procedura de control al concentrării pentru a obține aprobarea pentru achiziționarea Legrand după anularea de către Tribunal a interzicerii operațiunii de concentrare deja puse în aplicare, însă aceasta ar fi ales să renunțe la procedură. Or, în speță UPS nu ar fi putut evita plata despăgubirii pentru denunțare, având în vedere că această despăgubire ar fi fost, în practică, obligatorie.
- 40 În sfârșit, UPS arată că Tribunalul nu ar fi răspuns la argumentul său potrivit căruia introducerea despăgubirii pentru denunțare în acordul de fuziune din 19 martie 2012 era, în practică, obligatorie. În această privință, UPS precizează că argumentul potrivit căruia despăgubirea pentru denunțare nu poate fi recuperată pentru singurul motiv că despăgubirea fusese liber consimțită este incorect. Astfel, întreprinderile vizate de o ofertă publică de cumpărare ar insista, în practică, asupra introducerii unei despăgubiri pentru denunțare.
- 41 Comisia susține că acest motiv trebuie să fie respins ca nefondat.

Aprecierea Curții

- 42 Cu titlu introductiv, este necesar să se arate că Tribunalul a constatat la punctele 344 și 345 din hotărârea atacată că plata despăgubirii pentru denunțare își avea originea într-o obligație contractuală rezultată din termenii acordului de fuziune din 19 martie 2012. Acest acord prevedea că oferta publică de cumpărare pe care UPS a făcut-o cu privire la titlurile TNT era încheiată sub condiția suspensivă a unei decizii pozitive a Comisiei și că nerealizarea acestei condiții constituia o cauză de reziliere a acordului de fuziune, care permitea TNT să obțină la prima cerere plata de către UPS a unei despăgubiri pentru denunțare de 200 de milioane de euro.
- 43 La punctele 346 și 347 din hotărârea atacată, Tribunalul a precizat că acest angajament contractual rezulta din voința părților de a repartiza între ele, potrivit liberei lor aprecieri, riscul ca operațiunea avută în vedere să nu obțină aprobarea prealabilă din partea Comisiei, risc despre care Curtea amintise la punctul 203 din Hotărârea din 16 iulie 2009, Comisia/Schneider Electric (C-440/07 P, EU:C:2009:459), că era inerent oricărei proceduri de control al concentrărilor. Tribunalul a precizat, făcând trimitere la punctul 205 din această din urmă hotărâre, că consecințele prejudiciabile ale unor angajamente contractuale liber consimțite de destinatarul unei decizii a Comisiei nu pot constitui cauza determinantă a prejudiciului suferit ca urmare a nelegalităților care afectează această decizie.
- 44 În primul rând, în ceea ce privește critica invocată de UPS, astfel cum este rezumată la punctul 38 din prezenta hotărâre, este necesar să se constate că hotărârea atacată nu poate fi interpretată în sensul că urmărește să excludă răspunderea unei instituții a Uniunii în toate cazurile în care prejudiciul invocat își are temeiul în raporturi contractuale. Desigur, privită izolat, observația Tribunalului care figurează la punctul 347 din hotărârea atacată, potrivit căreia consecințele prejudiciabile ale unor angajamente contractuale liber consimțite de destinatarul unei decizii a

Comisiei nu pot constitui cauza determinantă a prejudiciului suferit ca urmare a nelegalităților care afectează această decizie, ar putea determina o asemenea interpretare. Cu toate acestea și astfel cum reiese din interpretarea punctelor 344-347 din hotărârea atacată, privite în ansamblu, raționamentul Tribunalului este specific clauzei contractuale în discuție în speță, prin care părțile au repartizat între ele, potrivit liberei lor aprecieri, riscul ca operațiunea avută în vedere să nu obțină aprobarea prealabilă a Comisiei, stabilind o sumă forfetară de 200 de milioane de euro.

- 45 În al doilea rând, în ceea ce privește argumentul UPS întemeiat pe caracterul pretins obligatoriu, în practică, al unei despăgubiri pentru denunțare, este suficient să se constate că prin intermediul acestuia se urmărește să se repună în discuție constatarea efectuată de Tribunal la punctele 346 și 347 din hotărârea atacată, în cadrul aprecierii sale suverane a faptelor, potrivit căreia despăgubirea pentru denunțare convenită în speță a fost liber consimțită, fără a invoca și fără a demonstra nici cea mai mică denaturare.
- 46 În consecință, conform jurisprudenței amintite la punctul 29 din prezenta hotărâre, acest argument este inadmisibil în stadiul recursului.
- 47 În al treilea rând, în ceea ce privește critica întemeiată pe nemotivare, care constă în aceea că Tribunalul nu ar fi răspuns la argumentul UPS potrivit căruia despăgubirea nu fusese liber consimțită, ci era, în practică, obligatorie, trebuie amintit că obligația de motivare care revine Tribunalului în temeiul articolului 296 al doilea paragraf TFUE și al articolului 36 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene îi impune să menționeze în mod clar și neechivoc raționamentul pe care l-a urmat, astfel încât să dea posibilitatea persoanelor interesate să ia cunoștință de temeiurile deciziei luate, iar Curții să își exercite controlul jurisdicțional. Această obligație nu impune Tribunalului să prezinte o expunere care să urmeze în mod exhaustiv și unul câte unul toate raționamentele formulate de părțile în litigiu. Prin urmare, motivarea poate fi implicită, cu condiția să permită persoanelor interesate să cunoască motivele pe care se întemeiază Tribunalul, iar Curții să dispună de elemente suficiente pentru a-și exercita controlul în cadrul examinării unui recurs (Hotărârea din 2 februarie 2023, Spania și alții/Comisia, C-649/20 P, C-658/20 P și C-662/20 P, EU:C:2023:60, punctul 113, precum și jurisprudența citată).
- 48 În speță, este suficient să se arate că Tribunalul a răspuns cu precizie la argumentul UPS potrivit căruia despăgubirea era, în practică, obligatorie, arătând la punctul 346 din hotărârea atacată că angajamentul contractual de a repartiza între UPS și TNT riscul ca operațiunea proiectată să nu obțină aprobarea prealabilă a Comisiei, risc despre care Curtea a amintit că era inerent oricărei proceduri de control al concentrărilor, fusese liber consimțit.
- 49 În consecință, al doilea motiv trebuie să fie respins în parte ca inadmisibil și în parte ca nefondat.

Cu privire la primul aspect al primului motiv

Argumentația părților

- 50 Prin intermediul primului aspect al primului motiv, UPS reproșează în esență Tribunalului că a săvârșit, în special la punctele 356-358 din hotărârea atacată, o eroare de drept și o denaturare a deciziei în litigiu statuând că modelul econometric utilizat de Comisie era doar unul dintre elementele care justifică interdicția și că UPS nu a demonstrat impactul decisiv al gravelor erori de drept identificate asupra rezultatului deciziei în litigiu.

51 Comisia susține că acest aspect este în parte inadmisibil și în parte nefondat.

Aprecierea Curții

52 Trebuie amintit că, la punctele 354-358 din hotărârea atacată, Tribunalul a considerat că încălcarea suficient de gravă a drepturilor procedurale ale UPS, astfel cum a fost constatată la punctul 123 din această hotărâre, sau erorile invocate de concepție cu privire la modelul econometric reținut de Comisie nu puteau fi considerate ca reprezentând cauza prejudiciului material legat de beneficiul nerealizat suferit de UPS din cauza imposibilității de a pune în aplicare operațiunea de concentrare avută în vedere.

53 Or, la punctul 365 din hotărârea atacată, Tribunalul a concluzionat că, presupunând că neregularitatea săvârșită de Comisie la momentul adoptării deciziei în litigiu ar fi putut cauza UPS un beneficiu nerealizat, faptul că această întreprindere a renunțat la operațiunea proiectată încă de la anunțarea deciziei în litigiu a avut ca efect întreruperea oricărei legături directe de cauzalitate între această neregularitate și prejudiciul invocat.

54 În măsura în care, astfel cum reiese din motivele care figurează la punctele 32-36 din prezenta hotărâre, au fost respinse argumentele prin intermediul cărora UPS a contestat această constatare efectuată de Tribunal la punctul 365 din hotărârea atacată, trebuie să se constate că punctele 355-358 din hotărârea atacată au un caracter neesențial în ceea ce privește aprecierea legăturii de cauzalitate dintre încălcarea drepturilor sale procedurale sau celelalte pretinse încălcări săvârșite de Comisie și pretinsul prejudiciu material legat de beneficiul nerealizat suferit de UPS din cauza imposibilității de a pune în aplicare operațiunea de concentrare avută în vedere.

55 Or, potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, argumentele îndreptate împotriva motivelor neesențiale ale unei decizii a Tribunalului nu pot determina anularea acestei decizii și sunt, așadar, inoperante (Ordonanța din 17 ianuarie 2023, Theodorakis și Theodoraki/Consiliul, C-137/22 P, EU:C:2023:41, punctul 43, precum și jurisprudența citată).

56 Rezultă că primul aspect al primului motiv trebuie să fie respins ca inoperant.

Cu privire la al doilea aspect al primului motiv, precum și cu privire la al patrulea și la al cincilea motiv

Argumentația părților

57 Prin intermediul celui de al doilea aspect al primului motiv, UPS arată că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept concluzionând la punctele 216 și 226 din hotărârea atacată că simplul fapt că Comisia a utilizat un model econometric viciat de neregularități, și anume o metodă neconvențională care se bazează pe ipoteze netestate și neverificate, fără a examina fiabilitatea rezultatelor sale și sensibilitatea modelului, nu este suficient pentru a concluziona că aceste neregularități sunt suficient de grave pentru a angaja răspunderea extracontractuală a Uniunii.

58 Prin intermediul celui de al patrulea motiv, care este împărțit în trei aspecte, UPS susține că Tribunalul a săvârșit în special la punctele 124-143, precum și la punctele 229-289 din hotărârea atacată erori de drept în evaluarea creșterilor în eficiență.

- 59 Prin intermediul celui de al cincilea motiv, UPS reproșează în esență Tribunalului că a săvârșit la punctele 172, 182 și 183 din hotărârea atacată o eroare de drept concluzionând că UPS nu a adus precizări în cererile sale de acces la documentele privind competitivitatea FedEx, ceea ce a determinat-o să piardă dreptul de acces la anumite documente ale FedEx.
- 60 Comisia contestă toate argumentele invocate în cadrul acestui aspect și al acestor motive.

Aprecierea Curții

- 61 Astfel cum a amintit Tribunalul la punctul 82 din hotărârea atacată, reiese dintr-o jurisprudență constantă a Curții că angajarea răspunderii extracontractuale a Uniunii în sensul articolului 340 al doilea paragraf TFUE este supusă întrunirii mai multor condiții, și anume nelegalitatea comportamentului imputat instituției Uniunii, caracterul real al prejudiciului și existența unei legături de cauzalitate între comportamentul acestei instituții și prejudiciul invocat. Astfel cum a statuat Curtea, în cazul în care una dintre aceste condiții nu este îndeplinită, acțiunea trebuie respinsă în întregime, fără a fi necesară examinarea celorlalte condiții ale răspunderii extracontractuale a Uniunii (Hotărârea din 25 februarie 2021, Dalli/Comisia, C-615/19 P, EU:C:2021:133, punctele 41 și 42, precum și jurisprudența citată). În plus, instanța Uniunii nu are obligația să examineze aceste condiții într-o ordine determinată (Hotărârea din 5 septembrie 2019, Uniunea Europeană/Guardian Europe și Guardian Europe/Uniunea Europeană, C-447/17 P și C-479/17 P, EU:C:2019:672, punctul 148, precum și jurisprudența citată).
- 62 Din moment ce al doilea și al treilea motiv ale prezentului recurs au fost respinse, este necesar să se considere că UPS nu contestă în mod util constatările efectuate de Tribunal la punctele 350 și 365 din hotărârea atacată, potrivit cărora legătura de cauzalitate nu este stabilită nici în privința prejudiciului invocat, care constă în plata despăgubirii pentru denunțare, nici în privința pretinsului beneficiu nerealizat suferit de UPS ca urmare a imposibilității de a pune în aplicare operațiunea de concentrare avută în vedere. În plus, UPS nu a repus în discuție concluziile Tribunalului care figurează la punctul 343 din hotărârea atacată privind lipsa unei legături de cauzalitate pentru prejudiciul constând în cheltuielile legate de participarea UPS la procedura de control al operațiunii dintre FedEx și TNT.
- 63 Din cele arătate rezultă că Tribunalul a stabilit în mod întemeiat în hotărârea atacată lipsa unei legături de cauzalitate cu privire la cele trei prejudicii distincte invocate.
- 64 Or, rezultă dintr-o jurisprudență constantă că în cadrul unui recurs, atunci când unul dintre motivele reținute de Tribunal este suficient pentru a justifica dispozitivul hotărârii sale, viciile de care ar putea fi afectat un alt motiv al hotărârii în discuție nu pot influența acest dispozitiv, astfel încât motivul în care sunt invocate este inoperant și trebuie respins (Hotărârea din 14 octombrie 2014, Bueno și alții/Comisia, C-12/13 P și C-13/13 P, EU:C:2014:2284, punctul 47, precum și jurisprudența citată; a se vedea în acest sens Hotărârea din 28 octombrie 2021, Vialto Consulting/Comisia, C-650/19 P, EU:C:2021:879, punctul 86).
- 65 În aceste condiții, argumentele prin intermediul cărora UPS urmărește să demonstreze, în cadrul celui de al doilea aspect al primului motiv, precum și în cadrul celui de al patrulea și al celui de al cincilea motiv, existența unor încălcări suficient de grave ale unor norme de drept suplimentare în raport cu încălcarea privind dreptul la apărare, care a fost stabilită definitiv prin Hotărârea din

7 martie 2017, United Parcel Service/Comisia (T-194/13, EU:T:2017:144, punctele 221 și 222), presupunând că sunt întemeiate, nu pot conduce la anularea hotărârii atacate. În consecință, aceste argumente trebuie să fie înlăturate ca fiind inoperante.

Cu privire la al șaselea motiv

Argumentația părților

- 66 Prin intermediul celui de al șaselea motiv, UPS reproșează Tribunalului că a săvârșit la punctul 353 din hotărârea atacată o eroare de drept concluzionând că prejudiciul pretins în temeiul pierderii de profit viza numai pierderea totală estimată a sinergiilor și că orice cerere de despăgubire formulată la Tribunal care are o valoare inferioară acestei pierderi totale estimate a profitului ar constitui un nou capăt de cerere cu privire la prejudiciu, care ar fi inadmisibil întrucât a fost invocat tardiv. În special, UPS arată că, în cazul în care, potrivit Tribunalului, UPS nu are dreptul la repararea integrală a pretensei pierderi rezultate din sinergiile pierdute, Tribunalului i-ar reveni în mod firesc sarcina de a stabili, în exercitarea competenței sale de fond, în ce măsură despăgubirea care trebuie acordată ar trebui să fie inferioară cuantumului total solicitat.
- 67 Comisia susține că acest motiv trebuie să fie respins ca nefondat.

Aprecierea Curții

- 68 Este necesar să se arate că argumentația UPS se întemeiază pe premisa potrivit căreia, contrar celor reținute de Tribunal la punctul 353 din hotărârea atacată, prejudiciul material legat de beneficiul nerealizat include prejudiciul rezultat din pierderea unei șanse, aceasta din urmă fiind astfel un minus în privința prejudiciului pretins inițial, și anume o sumă mai mică decât suma totală solicitată.
- 69 Cu toate acestea, din cuprinsul punctelor 5 și 6 din prezenta hotărâre reiese că Tribunalul a statuat în mod întemeiat la punctul 353 din hotărârea atacată că cererea de despăgubire pentru pierderea unei șanse constituia un nou capăt de cerere referitor la prejudiciu, care nu fusese invocat în cererea introductivă. Din moment ce prejudiciul legat de pierderea unei șanse de a putea pune în aplicare concentrarea avută în vedere este fundamental diferit de cel legat de beneficiul nerealizat rezultat din interzicerea acestei operațiuni, nu se poate considera că primul prejudiciu reprezintă un minus în raport cu al doilea prejudiciu. Așadar, Tribunalul a constatat fără a săvârși o eroare de drept că prejudiciul cauzat de pierderea unei șanse, care a fost invocat în procedura în fața Tribunalului doar ca răspuns la întrebările acestuia, a fost prezentat tardiv și era, prin urmare, inadmisibil (a se vedea în acest sens Hotărârea din 27 ianuarie 2000, Mulder și alții/Consiliul și Comisia, C-104/89 și C-37/90, EU:C:2000:38, punctul 47, precum și Hotărârea din 7 noiembrie 2019, Rose Vision/Comisia, C-346/18 P, EU:C:2019:939, punctul 43).
- 70 În consecință, al șaselea motiv trebuie să fie respins.
- 71 Întrucât niciunul dintre motivele invocate de UPS în susținerea recursului nu a fost admis, se impune respingerea acestuia în totalitate.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 72 Potrivit articolului 184 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, atunci când recursul nu este fondat, Curtea se pronunță asupra cheltuielilor de judecată.
- 73 Conform articolului 138 alineatul (1) din acest Regulament de procedură, aplicabil procedurii de recurs în temeiul articolului 184 alineatul (1) din Regulamentul de procedură menționat, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată.
- 74 Întrucât UPS a căzut în pretenții, iar Comisia a solicitat obligarea acesteia la plata cheltuielilor de judecată, se impune obligarea UPS la plata cheltuielilor de judecată.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a cincea) declară și hotărăște:

1) Respinge recursul.

2) Obligă United Parcel Service Inc. la plata cheltuielilor de judecată.

Semnături